

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1913. július 13.

157. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco, 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy órára 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A középiskola.

(H.) Ilyenkor minden esztendőben aktuális az iskola. A gyerekek hazaviszik a bizonyítványokat és akárhogy esik is az ügy, ritkán hallani elismerést az iskoláról. Mert ha a bizonyítvány jó, akkor a gyerek az oka, ha a bizonyítvány rossz, annak az iskola az oka.

Azután jönnek a panaszok szóban és írásban, sőt cikkekben is. Ezek a panaszok, amennyiben nem szeszélyes természetűek, arról sirnak, hogy a középiskola nem áll a kor színvonalán, nem nevel az életnek, sok haszontalanságot és kevés hasznos dolgot tanít és így tovább.

Mivelhogy sokkal többen vannak, akik nem értenek a dologhoz, a felületes véleményeknek akad legtöbb híve. Így annak az általános frázisnak, hogy a középiskola nem áll a kor színvonalán, annyi vallója van, hogy szinte lehetetlen ellene szólani.

Csendesen leintik az embert, ha azt mondja, hogy a magyar középiskola modernizálásában már eddig is túl mentünk egy kicsit azon a határon, amit a nyugateurópai kultúrával való összefüggésünk föltételül megkíván. Így például a görög nyelvet töröltük az érettségiről és íme nagyon sok tanuló mégis jelentkezik a görögből érettségire, mert erre szüksége van, ha külföldi egyetemre akar beiratkozni. Ebből látjuk, hogy a reform után maga az élet

„A Tengerpart“ tárcája

Megkérés.

„Mélanie kisasszony, hallgasson meg kérem! Szeretem magácskát, legyen feleségem. En állásba lépek, s dolgozni fogok majd...“ —
Nevet a kisasszony, a szavamra nem hajt.

„Mélanie kisasszony, hallgasson meg kérem! Mindenem az Öné, a mim csak van nekem, Csak Ön legyen enyém, érte kölcsönösen...“ —
A kisasszony vállát vonja közönyösen.

„Mélanie kisasszony, hallgasson meg kérem! Maga nélkül most már mit sem ér az élttem, Hogyha meg nem hallgat, beugrom a vízbe!...“ —
Rendületlen marad a kisasszony szíve.

„Ha meg nem hallgatja, kisasszony, szavaim En végezek. Eladom értékpapírjaim, Es visszaronulok ősi kastélyomba, Adósságtól mentes földbirtokaimra.

„Hol vagy, Francz! sofför-öm, hol vagy Jeán! lakajom, Elutazunk. Autóm rögtön előálljon, Es mostan kisasszony, Isten magácskával! Szól a leány: „Uram, beszéljen mamámmal!“

VIRGIL.

egyenliti ki a fogyatkozásokat.

Most maga a közoktatásügyi miniszter jelenti ki, hogy a középiskolát reformálni fogja és reformjának eddig hallott főpontjai: a német nyelv tanításának kiterjesztése, a latin redukálása és az óraszámok leszállítása.

Ebből a három szempontból az első olyan fontos, hogy szükségességét föltétlenül el kell ismerni. Olyan kicsiny lett a világ, oly közel jutottak egymáshoz a nemzetek, hogy még a legnagyobb népek fiai is kénytelenek idegen nyelvek tanulására. Mennyire szükséges a szomszédos államok nyelve, arról legutóbb hallottunk Ausztriában is, ahol a magyar nyelv tanításáról is intézkedtek, mert kereskedelmünknek, iparunknak szüksége van ennek a nyelvnek ismeretére.

Azokban már itt konstatálni kell, hogy a miniszteri reform sok mindenfélén akar segíteni, de a mai középiskola legfontosabb, legsúlyosabb betegségét nem veszi észre és ez: az osztályok túlszűfolttsága.

Hiába gondolják ki azt a legszebben, hogy a német nyelvet hogyan kell közvetlenül, beszélgetéssel tanítani az alsóbb osztályokban, ha 50—60 tanulóval kell megkezdni ezt a munkát, akkor előre mondjanak le minden eredményről. Már 30—35 fű tanítása is igen nehéz ezzel a rendszerrel. De ennyinél még meg lehet csinálni, hogy minden tanuló minden órában mondjon valamit, amivel készségét, haladását óránként meg lehet állapítani. De tömegeket

Az apa.

Eléd mentem ma is azon az uton, melyen te hivatalodból jönni szoktál. Ha ilyen szép világos nyári estén jövök eléd, mindig örülsz. Hogy a sötét, néha zord időben is érted meggyek, azt nem szereted. Te jó és gyöngéd gyermek vagy, esupa agodalom és szomorokodás.

A szokott sarkon vártam reád, ahonnan hivatalod ajtajához láthattam. A Jakab-templom tornya nyoleat ütött. Élesen és esengőn kondult meg a harangjáték utána. Ennek hangja összelelekezett az enyhe, meleg levegővel, odaadón, gyorsan, ahogy egész ifju szerelmesek ölelkeznek.

Még akkor is várnom kellett, mikor rég elhangzott a harangszó . . . aggódni kezdtem, mikor eszembe jutott, hogy a hónap utolsó napja van, mikor megkapjátok fizetéseket és bizonyára erre kell várnod.

Szép fiatal, elegáns asszony ment el melletttem. Magas karesu, jól ápolt urinő. Megismertem: Grete Almer volt, a te kis iskolatársad. Azaz már nem Grete Almer, hanem Raderné asszony vagy talán Güllich, a bankügysz felesége? . . . Csakugyan nem vagyok ebben biztos . . . Elég az hozzá, hogy már nem a kis Grete, nem is a te kis iskolatársad . . . Ő is megismert engem és köszöntött. Ez az elegáns hölgy, engem a kevésbé elegáns öreg embert — szeretetreméltó kedvességgel. Utána néztem. Gyönyörű, biztos járása, szép egyenes tartása volt, mint

csak vezényelni lehet. Beszélgetni velük képtelenség.

Ha az osztályok túlszűfolttságát meg nem akadályozza az új középiskolai reform, akkor legszebb szándékai is hajótörést szenvednek. Mert ez a mai középiskola legnagyobb veszedelme ez teszi lehetetlenné a gyengék állandó segítését és a lusták folytonos ellenőrzését.

A miniszteri reform második pontja a latin nyelvnek szűkebb körre való redukálása. A latin nyelv ellen indított háboru népszerű dolog és abban is van valami, hogy az első osztályban, ahol különböző képzettségű, sokszor a magyar nyelvvel küzdő gyerekek kerülnek össze, nehéz dolog ennek a nyelvnek elkezdése.

De nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy amint az emberi szervezet embriója végig megy a fejlődés egész nagy proceszszusán, az emberi léleknek is végig kell menni a kulturális fejlődés legfontosabb mozzanatain. A klasszikai műveltség ódon csarnokain keresztül haladva értheti csak meg a jelent igazán, a multal való összefüggésében.

Talán más oldalról is föl lehet fogni a kérdést. A latin nyelvben való esekély előmenetelről sok panaszt hallottunk. De konstatálni kell, hogy leginkább csak az érettségi vizsgálattal kapcsolatosan. Az alsóbb osztályok latin nyelvi eredményei általában megfelelnek.

Mi következik ebből? Csak az, hogy a latint tovább tanítják a gimnáziumban,

győzedelmes győző. Örültem köszönésének és örültem szépségének, mely diadalmas boldogsággal hirdette ifjúságát . . .

Akkor léptél te ki a bankház kapuján. Csaknem összeütköztél barátnőddel. Felismertétek egymást. Aztán hallottam Gretenek kacagását. Olyan üde, kedves, esengő kacagás volt.

Aztán láttam a te mosolyodat, ahogy éppen szoktál mosolyogni. És akkor — hirtelen láttam valamit, amit azelőtt sohasem vettem észre. Ilyen dolgokat az anya szeme tán látja keletkezésében — az apa csak akkor, ha itt van már. Láttam, hogy nem vagy fiatal. Hogy megöregedtél.

Szemed alatt árnyék van és szemednek nincs ragyogása. Ajkad nem piros és éles vonal húzódik orrodtól szád felé . . . Eddig sohasem vettem észre. Sohasem láttam, hogy az idő éles vonalakat rajzolt arcodra. Most azt is láttam, hogy mosolyod hervadt, ah, minő hervadt annak a másiknak virágzó kacagásához képest!

Pedig egyidősek vagytok. Ő huszonnyolc éves fiatal asszony, te huszonnyolc éves öreg leány. És ő alig látszott husz évesnek míg te — te felém jöttél. Örültél. Mosolyogtál.

Es én — én olvannak láttam e mosolyt, mint még soha gyermekem! . . .

Csevegtél. Jó voltál és kedves. Minden úgy jött, ahogy máskor — és mégis más volt minden. Óriási változás történt és én erősen küzdöttem, hogy megértsem.

mint ameddig kellene. Az ötödik vagy hatodik osztályban be lehetne szüntetni a latin nyelvet. De meg lehetne hagyni érettségi tárgynak azok számára, akik egyetemre akarnak menni. Már most vagy latint pótló tanfolyammal lehetne kombinálni, úgy, mint a görögöt, vagy pedig tisztán magán-szorgalomra bízni azok számára, akik egyetemre készülnek.

A leghomályosabb és talán legveszedelmesebb a reformnak az a része, mely az óraszám redukálásáról szól. Az alsóbb osztályokban 18, a felsőbb osztályokban 24 olyan óraszám, amire seholy földkerekségen nincs analógia. A mostani óraszám az első és második osztályban feltétlenül sok. De a harmadik osztálytól kezdve már nagyon jól megbirja a fiú kellő kezelés mellett. Az ötödiktől kezdve pedig egyáltalában nem fáradnak ki a tanulók öt óra alatt. Ez a redukálás veszélyezteti a magyar középiskola színvonalát és ha mellette az osztályok túlszűkítésén sem segítenek, akkor a reform minden szép törekvése hiábavaló.

Munka és küzdelem.

Az általános kulturtevékenység egyik legfontosabb, legszükségesebb és leghatásosabb tényezője a munka, a szellemi, lelki és testi munka egyaránt. A munka teremt új értékeket, javítja, átalakítja vagy fenntartja a már meglévő tárgyakat, eszközöket, értékeket és így lehetővé teszi a szakadatlan haladást és továbbfejlődést a szellemi és anyagi kultúra minden terén. Tisztán anyagi, testi munka ugyszólván nem is létezik, mert az ész, az értelem, a lelki különféle tulajdonságok hozzájárulása és közreműködése nélkül még a legprimitív munkák sem végezhető el céljának, feladatának megfelelően. A psziché fontossága tehát szembeötlő, kiváló jelentőségű. Megemlítendő ennek kapcsán még egy nagyhorderejű kultúrtevékenység a munka érvényesülése és értéke, progresszív fejlődése s mind hatalmasabbmértvű kifejtése tekintetében és ez a küzdelem, amint az angol oly szépen mondja néhány szóval, de markánsan és mélyértelműleg a „struggle for life” az életért, a megélhetésért kifejtendő küzdelem! Ez pedig kulturhaladás, az eszményi törekvések

Othon is úgy volt, mint máskor. Te gondoskodtál az estebédéről és valami épen különösen kedves dolgot ettünk, amit mindketten szeretünk . . . Kis eszokor, melyet az utcán vettél, állt előttünk az asztalon . . . És én nem tudtam miért lettem olyan nagyon szomorú a virágok láttára . . .

Hosszu volt az este? Elillant gyorsan? Nem tudom . . . Jó éjszakát mondtunk egymásnak . . .

Szobámba mentem — és ott is mindent úgy találtam, mint azelőtt. Még a kis arany-pézt is, mint hét év óta mindig születésnapján. Az elsőt mikor hoztad, így szóltál hozzám:

— Nézd apám, olyan sokat keresek! Egész esomé megtakarított pénzem van, hisz olyan kevés kell a mi kis szerény háztartásunkra. Kérlek légy kedves és fogadd el tőlem ezt az aranyat, külön kiadásaidra, ha esetleg volna valami kívánságod, mikor nem vagyok melletted. Fogadd el a kedvemért!

Igy erőszakoskodtál szerető gyengédséggel és én — nem a tiz márkáért — de a szemedben égő ragyogásért, elfogadtam . . . Ezóta hónapról-hónapra, fizetésed napján bejöttél szobámba és szó nélkül leadtad az aranyat . . . Nem túrted, hogy megköszönjem.

— Köszöneted abban legyen, hogy elköltöd — mondtad. És szeretted volna ellenőrizni, hogy csakugyan elköltöm-e? . . .

a nemes erkölcsök érvényesülésének és fokozásának, *conditio sine qua non* ja! A küzdelem növeli az erő kifejtést, élesíti az elmét gazdagítja a szellemet és mint az acél a tűzben, úgy dződik a jellem az élet forró viszon tagságteljes harcai közepett. A létért való küzdelem, ez teszi leleményessé, sokoldalúvá az emberi elmét, alkotó, feltaláló, kombináló, kutató, teremtő képességeiben. És folytonos küzdelem nélkül, folytonos haladás sem képzelhető. Így tehát ami a munkát, annak értékelését illeti, egész helyes, hogy a közhasznú produktív munka az öt megillető jutalomban és méltánylásban részesüljön és emberhez méltó módon eltarthassa azon embert, ki e munkát végzi. Ez az ideális szociálpolitika főelve legyen mindenkor, mert ezt a legmagasabb politika az etikai kulturpolitika imperatív módon kívánja és követeli.

Az általános jólétet megteremteni ezt a szociális igazságosság is statualja. De a küzdelem nem lehet, nem szabad azért kiküszöbölni az emberek életéből. Egyenlő vagyoni és társadalmi viszonyok megszüntetésének, minden magasabb haladást, mert mindhiába, az ambíció, az előretörekvés a szellemi és fizikai képességnek mindjobban való növelése, és az ezutáni vágyakozás, oly motorok és motívumok, melyek benne laknak az ember lelkületében. A magántulajdon intézménye ősrégi intézmény és e tulajdon fokozása utáni törekvés, szintén ősidők óta él az emberekben és élni fok öröké. A természettudós ezt talán ösztönnek fogja elnevezni, a filozófus, a szociológus ismét az etikai momentumot keresi ebben is. Hiszen az ember nemcsak saját személye, hanem családtagjai, hozzátartozói, szerettei érdekében is törekszik arra, hogy minél több anyagi eszközzel, minél szebbé, élvezetesebbé alkothassa saját és az övéi életét. De a még magasabb fokon álló ember még tágabbra is tolja szét törekvéseinek határait. Ő már a törzse, a nemzete, a hazája, vagy az egész emberiség érdekeit is szívén-lelkén viseli, küzdve, munkálkodva érettök s feláldozva sokszor e küzdelemben saját egyéni tehetségeit, erejét, vagyonát, életét! S a modern fizikai, etikai és kulturális alapokból kiinduló szociálpolitikának számolnia is kell ezen óriási horderejű, a történet részéről is megerősített igazsággal, hogy az életért való küzdelemet, nem

Pedig felére sem volt szükségem. Negyedére sem. A hét év hónapjaiban sokat elraktam közülök, ugyanazon helyen vannak iróasztalomban elrejtve, ahova tetted őket . . .

És mikor ezt a vékony aranydarabot előtted láttam, fényesen és oly könnyűnek, hogy hasonlatos volt kiesi fényfolytathoz, melyet egy kézmővelattal lesöpörhettem volna — akkor egyszerre megértettem azt, amint egész este hiába töprengtem. Mintha egy zár tolódot volna el, úgy volt. És bestia hordái a gondolatoknak, kiknek a ketrecből való menekülési vágyukat éreztem, hirtelen, szabadokká váltak — kirohantak, reámugráltak és körülkeríngtek engemet.

Aranypézt — ez minden, amiért be lett cserélve ifjuságod gyermekem! . . . Nyomortul kiesi darabkái az aranynak!

A te szép élő életed ne nyvott egyéb, mint egy holt gépnek kiegészítője.

Nem mentél féríhez. Senki sem élvezte ifjuságodat. A te ifjuságodból nem jöttek életre gyermekek . . .

A te fiatalságból nem maradt meg semmi, semmi, csak néhány arany pénzdarab . . .

Gyermek — gyermek! . . .

Ez történt és én nem látam, hogy ez történik!

Úgy éreztem, hogy mind a hét év, mit nekem fölálodoztál, bangot kapott és hozzám kiált. Eddig némák voltak és esuszva és hangtalanul bajkáltak a sötétben. Most azon

szabad kiküszöbölni az életből. Enyhíteni amennyire lehet a nagyobb erőmegfeszítést ott, hol az káros következményekkel járhat, esőkenteni a hullámok erejét és tombolását, ott, hol a gyöngéket elsodorhatják, vagy károsíthatják — mindez üdvös és szükséges, kívánatos és eszményi, de teljesen kizárni minden emóciót, minden nagyobb lelki erő kifejtést, mely a jellemet szilárdítja, az oltmismust fokozza, a nemes ambíciót sarkalja — ez lehetetlen, elképzelhetetlen, mert tönkrejuttatná az emberiség ideális javait, ezek nélkül pedig az élet elveszítene minden varázsát, nagyságát, szépségét és lesülyedne a vegetatív, sőt mi több, a tisztán materiális élet posványába. Élet és küzdelem, küzdelem és haladás — örök igazságok, melyeket megdönteni soha senki és semmi sem lesz képes e világon!

Törökkanizsai Schulpé György dr.,
m. kir. udvari tanácsos.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A tengerészeti hatóság épületében lévő m. kir. *biológiai állomás és aquárium* díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— ACunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérért kaphatók.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki híddal szemben lévő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológvár, a papirgyár, kőolajfinomító

ban hirtelen nagy zajjal előreugráltak, mind egyszerre, nagy ijesztő sereg és rém kiabáltak.

Egy festő, aki csak festeni tudott és nem bírta eladni képeit. Egy megrázó jelenséget, talán hős is . . . Aztán jött a bánáság és a hősből mártír lett . . . Így volt? Így volt csakugyan és nem másként? Férfi, aki még ép volt, csupa ideálizmusból alig bírt annyit keresni, hogy családját eltartsa és a kít mikor nyomorék lett, leánya tart el. De nemesak eltart, táplál, ruház, otthont ad — te ápoltd is gyermekem. Ritkán segítőkéz mellett tisztá otthont nyújtottál, gondoskodtál a háztartásról, varrtál, dolgoztál.

Nem volt barátod — csak én. Nem voltak vágyaid — csak rólam gondoskodni. Kivülem nem volt társaságod, velem jártad sétádat, senki mással.

És hozzám öregedtdél . . .

Gyermek, én gyermekem!

A velem való járás fáradtdá tette lépteid, mosolyod az én arcomon hervadt el.

Igen, ez történt veled és én nem tudtam, hogy ez történik.

Én sohasem tudtam magamat az életlen értéken alul adni. Én nem tudtam oleső művészetet csinálni . . . S most rámszudul a kiáltás, hogy már régen értéken alul vagyok, sokkal értéken alul — könyörtelenül sokkal!

Gyermekem, én gyermekem!

Élek: micsoda borzalmas kegy! . . . De

gyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „Adriatica“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és délután 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

AZ UTCA.

Hadd álljon itt valami, ami megtörtént és aminek többen is szemtanúi voltunk:

Bolondos, szeles és esős idő járja. A míg más évek júliusában olvadt az aszfalt a hőségtől, most dideregnek az emberek. Nem volt még esztendő, hogy zálogházakba olyan kevés felsőkabátot vittek volna, mint az idén. A cukrászoknál nem fogy a fagyalt, vendéglősök ráfizetnek a nyári helyiségre, az uszodák is üresek. A hűvös, esős időjárás igen sok egzisztenciának okoz szinte elviselhetetlen károkat. Még az asszonyok is panaszkodnak, nem dolgozhatnak úgy, mint ahogy szeretnék, hogy napsugaras délután fölkereshetnék a korzót, a Dante-teret, a hoi mutogotnának káprázatos toiletteiket.

Ma délelőtt a via Garducciról a Corsóra igyekezett egy házaspár. Az asszony nyulánk volt és szőke, a férfi alacsony és potrohos. Az Erzsébet téren, ahol oly gyakori a szél, a bájos hölgy kalapját egy szélroham lekapta és a kalap nagy gurulásokkal rohant a kocsijárón tova. Az ijedség pillanatában a hölgy fölsikoltott és csak ennyit mondott:

— Samu!

Samu elérte, hogy mi most a teendője, neki iramodott a kalap után, apró lábait ugyancsak szedte, sőt esernyőjével is kapkodott az egyre gyorsabban guruló kalap után, de nem bírta elfogni, vagy odanyomni a földre. Samuról dőlt a verejték, száján a szitok, de még mindig nem érte el a célját. Erre egy elkéseredett iramot indított, ernyőjével előre bökött s az ernyő hegyes vége, mint Amor nyila a szívet, átszurta az elszaladt kis jószágot. Samu, mint valami hős, a felszurt kalapot a közönség hahotája közben, hozta vissza ajúlkozó nejeknek.

van valami, ami ezt a könnyörtelen életet legyőzi: halottá lenni. Én mosolyogni fogok és — győzni . . .

Te azonban szenvedni fogsz gyermekem. Szeretsz, azért fogsz szenvedni. De ez a szenvedés előbb-utóbb úgy is bekövetkezett volna . . . És van szenvedés, mely tulontul soká késik . . .

Lassanként aztán megváltozik életed. Majd jön valaki, aki felismeri értékedet és hozzáféleg feleségül, vagy maradsz leány-nak, de gond nélkül, hiszen szép fizetésedből egy magános nőnek mindenre kerül, szórakozásra, utazásra is. És meg fogsz ismerkedni új emberekkel, akik nem oly törődöttek, betegek, bénák, mint én vagyok. És új mosoly lesz arcomon. Más, mint ez a szánakozó, öreges mosoly . . .

Es nem fogod sejteni soha, hogy mi történik. Te tudod, hogy szeretem azt a meredek hegyi utat, melyre sohasem engedél szívesen. Veszedelemes az. Egy helyen meredeken suhan a tó fölött és nincs mellette védőkörlet . . . Nagyon sok szerenésatlenség történt már itt . . .

Te sohasem fogod megtudni az igazat. Nehéz ut lesz, tudom.

Az utolsó pillanatban a legnehezebb. De ez az utolsó aranyat, melyet ma itt találtam, velem viszem. Megnézem még egyszer, mielőtt . . . Akkor lesz erőm megtenni.

Carlo Schneider.

— **Kinevezés.** A budapesti itélőtábla elnöke Frankl Ernő fiúmei lakos, jogszíngorlót a budapesti itélőtábla területére díjas jegygyakornokká nevezte ki.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru Weisz Imre fiúmei lakos vezetéknevének „Vajdá“ra kért magyarosítását a belügyminiszter megengedte.

— **Térzene.** A városi zenekar ma este fél kilenc órakor tartja meg tegnapi hirdetés, de a rossz időjárás miatt elmaradt hangversenyét. Műsor:

1. Virgili — Induló.
2. Mendelsohn — „Ruy Blas“ nyitány.
3. Saint-Saens — Részletek a „Sámson és Dalila“ c. operából.
4. Catalani — Részlet a „Loreley“ c. operából.
5. Fall Leó — Keringő a „Dollárkirálynő“ operettből.

— **A kikötőből.** Jul. 12. É r k e z e t t : Mária Terézia magyar gőzös Szmirnából, üresen; Barletta olasz gőzös Anconából, 40 tonna vegyes áruval.

— **Egy elsülyedt bárka kiemelése.** A Baross kikötőben nemrég elsülyedt egy nagy szenesbárka. A tengerészeti hatóság gőzdaruja a Mentő gőzös segítségével ma fogja megkísérlni a bárka kiemelését.

— **Fegyver a gyermek kezében.** Ribarics Fausztin 12 éves borbélyinas tegnap délután néhány perczre egyedül maradt a Corson levő Corte-féle fodrászműhelyben. A fin egy revolvert vett elő az egyik fiokból s babrálni kezdett rajta. A revolver elsült s a golyó Ribarics bal térdébe hatolt. Bevitték a kórházba, ahol az orvosok kivették a golyót.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Ciop Lipót 33 éves lokvei cipész tegnap öngyilkossági szándékkal elmentette karján az ütőereit. Hozzá tartozói még idejekorán észrevették öngyilkossági kísérletét. Sebének ideiglenes bekötözése után vasuton Fiuméba kísérték s a kórházban helyezték el. Ciop tettének oka ismeretlen.

— **Tömeges magyar deportáció.** Az Ellis Islandon levő newyorki bevándorlási hivatal statisztikája szerint ezidén sokkal több magyart deportáltak, mint a legutóbbi években. Ennek oka főképpen az, hogy az európai háborus helyzet miatt 17—42 év között senkit se engednek Magyarországból kivándorolni és így majd nem esupa nyomorék indul Amerikába. Általános testi gyengeség, sérv, vagy más testi fogyatkozás miatt küldik vissza a magyarokat, mindegyiket annak a hajótársulatnak a hajóján és költségén, a mely kivitte őket.

— **Grünhut és Társa** hajózási vállalat hajóinak mozdulatairól a következő jelentést vettük: Anna elindult Boogieból parafaküldeménynyel f. hó 10-én Fiuméba. Lina esedékes f. hó 12-én Cataniában fával Fiuméből. Magyar söt rak Sfaxban Fiume részére. San Severo szarvasmarhákat rak ki Tripolisban Tunisból. Pecine f. hó 11-én indult el Cataniából Barry-roadba. Indeficienter utban gabonarakománnyal Galatz és Brailából Venezia és Ravenna felé.

— **Elfogott sikkasztó.** Mint annak idején megirtuk, a via Fiumarán levő Szabó cégnek egyik tisztviselője 500 korona elsikkasztása után megszökött. Tegnap délután a rendőrséget Velencéből értesítették, hogy a tisztviselőt ott elfogták.

Velence San Marco szálloda

(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A génuai kiállításon dícsérő okmányokkal kitüntetve. SZOBÁK 2 és fél LIRÁTÓL FELJEBB.

— **Rendőrségünk munkája.** Ma adta ki a rendőrség az 1913-ik év első felében teljesített munkájáról a statisztikai kimutatást. A felsorolt adatokból közöljük a következőket: Letartóztatottak: gyilkosság miatt 10, lopásért 11, csalás és sikkasztás miatt 5, hatóság elleni erőszakért 12, könnyű testi sértésért 51. — 200 korona értéket meg nem haladó lopásért 299, kivándorlás elleni kihágásért 60, csavargásért 353, koldulásért 146, tiltott visszatérésért 185, közbotrány okozásáért 465, esendőrháborításért 211, hatósági közeg megsértéséért 60, hamis utlevél használatáért 119, egyéb esetekért 1153 egyént.

A kivándorlásról szóló statisztika számai: kivándorolt 16. életévét be nem töltött férfi 1666, 16 éven felüli 3716, 24 éven aluli nő 2532, 24 éven felüli nő 3014. Visszaautasítottak: betegség miatt 190 férfit és 230 nőt, okmányok hiányáért 12 férfit és 15 nőt. Visszavándorolt 538 férfi és 900 nő.

— **Hirtelen halál.** Taranyi János 38 éves munkást via Valscurigne 14. szám alatti lakásán halva találták. Ma délután boncolják, hogy megállapítsák a halál okát.

— **Regattaverseny.** A fiúmei esónakos-egyesület július hó 20-án a tenger mellék bevonásával regattaversenyt rendez.

— **Egy eset a sok közül.** A daruvári Julián-iskola ez évi vizsgáján történt. A vizsga kezdetén az egyik tanítónő a növendékekkel magyar imádságba kezdett. A gyermekesereg ájtatosan mondta az imádság szavait. Am ekkor különös dolog történt. A horvát hitoktató. Potocki ur izgatottan oda ugrott az imádkoztató tanítónőhöz, heves tiltakozás közben félbeszakította, mondván hogy itt csak neki van joga imádkoztatni és pedig nem magyarul, hanem horvátul. És nyomban belekezdett az „Ocse nas“-ba. Am a tanítókisasszony sem engedte az igazát és azzal a válasszal, hogy „magyar iskola vizsgáján vagyunk,“ s folytatta a magyar imádságot. Erre a hitoktató ur nagy dörrel-durrall, morgással és hangos méltatlankodással félrevonult. — Azonban azt sikerült elérnie, hogy az imádságot megzavarta, a szivekből az ájtatos érzést elűzte. Am ekkor úgy gondolkodott ő is, mint annyi más kollégája, hogy magyar nyelven az Isten még az imádságot sem hallgatja meg. Vajjon mikor emelkednek ezek az urak hivatásuk magaslatára?

— **Az amerikai zászló csillagai.** Washingtonból jelentik: Az amerikai csillagos lobogót át kell alakítani, mert nemrégiben kebelezték be tudvalevőleg az Egyesült Államokba Arisona államot és Uj-Mexikót. Ennek megfelelőleg az új amerikai lobogó a következőképpen alakul át: A fehér-piros stráfok megmaradnak úgy mint eddig, de a kék mezőben álló 48 csillagot csoportosítják, még pedig úgy, hogy 13 csillag fogja jelezni az Unio 13 törzsalámát, körülötte 25 csillag a csatlakozott államok jelképét, egy külső körbe pedig 10 csillag kerül, a melyek a legújabb szerzemények jelképe lesz.

— **Társas kirándulás Velencébe.** A fiúmei kereskedelmi bank menetjegy irodája (Piazza Elisabetta, Adria palota) által a velencei Redentore ünnepségek alatt rendezendő társas utazás résztvevői f. hó 19-én este 8.15 órakor indulnak Fiuméből az Ungaro-Croata gyorsgőzösén Velencébe. Három napi ott tartózkodás után a társaság f. hó 23-án reggel érkezik vissza Fiuméba. Részletes prospektussal és szóbeli felvilágosítással szolgál a fenti iroda és Abbaziában a Nagel és Wortmann bankár cég (Stefánia-szálloda).

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: Necker a detektívkirály, detektívtörténet.

— **Egy hajós szerencsége.** Az Erzsébet királyné szanatórium sorsjegyek július 1-i húzása szerencsét hozott egy közeli faluban lakó hajósnak, aki a fiumei kereskedelmi banknál vásárolt 7868 számú részletven, melyre csak két részlet volt befizetve, ötszáz koronát nyert. A fiumei kereskedelmi bank sorsjegyosztálya mindennemű hazai sorsjegyet ad el mérsékelt havi törlesztésre azonnal játékjoggal.

— **A bóra magyar áldozatai.** Skutariában a postaszolgálatot, valamint utasok átszállítását a Bojana torkolatától a nagy hajókig az osztrák-magyar haditengerészet naszádai közvetítik. E hó 7-én nagy viharban a Viribus Unitis hadihajónk legénysége látta el a szolgálatot. A nagy hullámverés felborította a csónakot, melyből Csinádi István fűtő és Horvát postahivatalnok a tengerbe estek s bár egy másik csónak rögtön segítségükre sietett, mégsem sikerült megmenteni a szerencsétleneket, kik a hullámok közt lelték halálukat.

x Magyar ház a Lidón. A 20 szobás Guttman-n-penzió Lido Via Lazzaro Mocenigo 10. Velence s a Lidó egyetlen magyar háza. Penzió 12—13 lira. Magyar konyha s személyzet.

x Fogműterem. Legújabb amerikai módszer. Modern hygienia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. **Novák Rudolf** műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

— **Az Osztrák-Lloyd juliusi menetrendje.** Földközi tengeri szolgálat: A thesszáliai A és B vonalak hajói, amelyek minden pénteken indulnak Triesztből, hetenként — felváltva rakodnak Fiumében körülbelül egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A görög-levanti A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A sziriai A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből, hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt, a menetrendben előirt összes kikötők részére.

Oceánszolgálat: A kalkuttai vonal hajói, amelyek minden hónap 5-én és 20-án indulnak Triesztből, Fiumében 10 nappal az elindulás előtt rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A kobei vonal hajói, amelyek minden hónap 10-én indulnak el Triesztből, Fiumében a megelőző hónap utolsó 10 napján rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére, szükség esetén a rakodási idő s nappal meghosszabbíthatik.

Földközi tengeri szolgálat: A görög-levanti A vonal hajói a következő kikötők részére rakodnak:

Korfu, Patrasz, Zante, Calamata, Pireusz, Sira, Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Haidar-Pascha, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Trebisonda, Bizah és Batum.

Görög-levanti B vonal: Korfu, Patrasz,

Argosztoli, Calamata, Cerigo, Pireusz, Sira Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Gllipoli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Trebisonda, Bizah és Batum.

Thesszáliai A vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Burgas, Kostanza, Odessza.

Thesszáliai B vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Lagos, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Odessza és Nicolajeff.

Soriai A vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beirut, Tripolisz, Aleszandretta, Mersina, Larnaca és visszatéréskor Limasol.

Soriai B vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beirut, Tripolisz, Limasol, Larnaca és Mersina, visszatéréskor Aleszandretta.

Oceánszolgálat: Trieszt—Calcutta-i vonal. Port-Said, Suez, Port-Sudan, Djibouti, Aden, Karachi, Colombo, Madras, Rangoon és Calcutta.

Trieszt—kalkuttai teherforgalom: Port Said, Suez, Aden, Karachi, Colombo, Madras, Rangoon és Kalkutta.

Trieszt—kobei vonal: Port-Said, Suez, Aden, Karachi, Bombay, Colombo, Penang, Singapore, Hongkong, Shangai, Jokohama, Kobe és visszatéréskor Moji.

— **Berlin-szálloda Budapest.** A főváros élete újból egy látványossággal lett gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a. megnyílt a 140 diszesen berendezett szobából álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Ottó, az abbaziai Lederer-penzió volt igazgatója, a Royal nagyszálló volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egymagában garancia a szálló előkelő szákszerű vezetésére.

Idegenek figyelmébe!

Nagyon jó olcsó ebédkoszt, magyar és német konyha:

WIESER J. étterme

Volosca No. 29.

Ugyanott olcsó butorozott szobák leletással vagy a nélkül.

„Első rituális bar”

ortodox koser borok és más **italok**, mindennemű hideg és meleg **lételek.**

Előfizetések kosztra házban és házon kívül elfogadtatnak.

Weintraub Manó.

Via Aiessandro Volta 2. sz.

Ó cs. és kir. fensége Ferenc Ferdinánd főherceg védnöksége alatt álló Osztrák

Cs. k. Práter. BÉCS Május-Október. Tengerészeti mozi (előadások szünet nélk.) Tanagra színház. Ördögvasút, Taitunkerék. Tocadero és más szórakozások.

Kiállítási sorsjáték. Főnyeremény: Kor. 100.000.

Adria-Kiállítás

16 Zenekar. Belépő díj 60 fillér. D. e. 10 órától hajnali 2 óráig nyitva.

TÖZSDE.

	Jul. 11 zárlat	Mai árt. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	808.25	808.75
Osztrák hitelrészvény	615.—	614.25
4%-os koronajáradék	80.30	80.80
Osztr.-magy. államvasút	690.—	690.50
Jelzálogbank	410.50	410.50
Lezámitolóbank	504.50	505.—
Hazai Bank	277.—	276.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	524.—	525.50
Rimamurányi	676.—	676.—
Salgótarjáni	735.—	742.—
Közúti Vasút	625.—	626.—
Városi Villamos	351.50	353.—
Adria	528.—	527.—
Déli Vasút	122.—	—
Magyar Cukoripar	2756.—	—
Rizsgyár	3770.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	12.09	—
Buza májusra	—	—
Buza októberre	11.58	11.53
Rozs 1913 áprilisra	—	12.05
Rozs októberre	9.22	9.18
Tengeri májusra	7.31	—
Tengeri júliusra	7.84	—
Tengeri augusztusra	8.03	—
Zab áprilisra	—	8.04
Zab októberre	8.65	7.34
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	613.50	613.—
Magyar hitelrészvény	811.—	810.—
Osztrák magyar államvasút	690.50	689.—
Déli Vasút	—	125.—
Alpesi	881.50	879.—
Skoda	813.—	817.—
Osztr. koronajár.	81.70	—
Fiumei és trieszti értékek: Legutóbbi kötések átlagár.		
Fiumei 4%-os köteskönyv	92.—	—
Banca Fiumana	650.—	—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—	—
Fiumei Népbank	112.—	—
Litorale Bank és Takarékszövetk.	240.—	—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—	—
„Indeficienter” tengerhajóz.	500.—	—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—	—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1050.—	—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—	—
Ált. Forgalmi r. t. régi	1900.—	—
Magyar Olajgyár	1760.—	—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	202.—	—
Austro-Americana	280.—	—
Navigazione Libera Triest	607.—	—
Osztrák Lloyd	568.—	—
Stabilimento Tecnico	9900.—	—
Amplea Szeszpároló Rt.	423.—	—
I. Trieszti Rizsgyár	739.—	—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	418.—	—
Spalato Portland Cement	373.—	—
Assicurazioni Generali Nap.	847.—	—
Riunione Adriatica	3750.—	—

Quarnero kávéház

Abbaziában

Az előkelő világ találkozóhelye.

Minden délután első-rangu hangverseny.

Estétként hangversenyek, táncmulatságok, kinematograf előadások, tombolák kabaret előadások stb.

CIRKVENICA.

Therapia pavillon.

Elsőrendű kávéház. Kitűnő italok fagyalt, hideg felvágott stb. Olcsó árak. Naponta Horváth Gábor hírnedekes kisbögös cigányzenekara hangversenyez.

Hutter Ferencz

a fiumei De la Ville volt főpincére.

Távirat — Telefon.

Tisza audienciája.

ISCHL, jul. 12. Tisza István gróf miniszterelnök hétfőn délelőtt 11 órakor járul a király elé.

Andrássy pártja.

BUDAPEST, jul. 12. Bolgár Ferenc a volt honvédelmi államtitkár belépett Andrássy pártjába, mely eddig körülbelül 18 tagot számlál.

Teleszky nem mond le.

BUDAPEST, jul. 12. Teleszky János pénzügyminiszter ma kategorikusan megcáfolta a lemondásáról elterjedt híreket.

Rendőrtisztviselők kongresszusa.

GYÖR, jul. 12. A rendőrtisztviselők országos kongresszusa ma délután kezdődik.

Radákovichot agnoskálták.

SZOMBATHELY, jul. 12. A Dunából kifogott holttest csakugyan Radákovich Gyula-é, a szentgotthárdi takarékpénztár eltűnt igazgatójé. Konstatálták, hogy Radákovich vagy öngyilkos lett, vagy büntény áldozata, mert már mint halott került a vízbe. A halántékán revolverlövéstől eredő sebet konstatáltak. Eltűnésekor elegáns öltözetet viselt, briliánsgyűrű, óra, pénztárca volt nála, a vízből kifogott holttest pedig alsónadrágban volt. Valószínű, hogy a halottat kifosztották és azután dobták a vízbe.

Öngyilkos kereskedő.

KISMÁRTON, jul. 12. Pranger Károly kereskedő, az Osztrák-Magyar Bank kormányzójának unokatestvére ma felakasztotta magát.

Dögvész Spanyolországban.

AVILA, jul. 12. Az avilai tartományban egy hét óta dögvész dühöng, mely a lakosságot már eddig is megtizedelte. Először történt, hogy egy egész marhagula hirtelen kimult. Az állatorvos napszurásnak tulajdonította ezt és a polgármester megengedte, hogy a marhák husát olcsón kiárússák. Azonban valamennyien, akik e husból ettek, megbetegedtek és sokan meghaltak. Ekkor konstatálták, hogy a marhák lépfenések voltak. A polgármestert és az állatorvost felfüggesztették. A nép, azon hiedelemben, hogy az urak meg akarják mérgezni, tartózkodik a husevéstől.

Istenítélet idő mindenfelé.

MAROSVÁSÁRHELY, jul. 12. A szörnyű zivatarról szóló hírek nem tulzoltak. Először forgószél kerekedett, mely a l-faszált termést széthordta. Aztán olyan jégcsökvetkezett, a melyenre Erdélyben még nem volt példa. Tíz kilós jégdarabok estek melyek embert-állatot agyor, házföldeleket keresztül ütöttek, 80-90 a halott, és számtalan a többé-kevésbé sérültek száma. Marosvásárhely határában öt darab mázsás súlyú jégdarabot találtak.

Az ország minden részéről hasonló szörnyű időjárást jelentenek amely mérhetetlen károkat okozott.

Mindenkinek kedves

Műjándék

FIUME
kikötőből

1 zsák kávé

(en miniature) finom
pörköltkávétöltve

Kapható - 3 minőségben -

6. STOCKHOLM üzemegyelemben.

Vasuti összeütközés.

PALERMO, jul. 12. Altavilla és Milicia között egy személyvonat, hamis váltóállítás következtében, összeütközött egy tehervonattal. Tizenheten, köztük néhány vasuti alkalmazott, megsérültek. A kár anyagokban 40.000 korona.

A kolera.

BUDAPEST, jul. 12. A hatóságok már minden előkészületet megtettek, nehogy a kolera Szerbiából behurcoltassék. A belügyminisztérium közegészségügyi osztálya 2 orvost küldött ki Ujvidékre és Zimonyba, hogy a Szerbiából érkező utasokat szemmel tartsa s ha gyanus utasokat vesznek észre, a kidolgozott óvórendszabályokat azonnal léptessék életbe. Az osztrák kormány is felkérte a magyar közegeket, hogy értesítsék azon gyanus utasok jöveteléről, kik Magyarországon át utaznak tovább Ausztriába.

Megszökött biztosítási titkár.

POZSONY, jul. 12. A budapesti „Hungaria” biztosító társulat itteni fiókjának vezértitkára, Humayer Sándor 30.000 korona elikkasztása után megszökött.

Halálos esés.

SZERAJEVO, jul. 12. Dubics Oszkár tegnap Ilidze-nél felszállt aeroplánjával és lezuhant. A helyőrségi kórházba szállították, ahol ma meghalt.

Öngyilkos ékszerész.

BÉCS, jul. 12. Jóhírű és nagyforgalmu cég volt a Mariahilferstrasse a Wertheimer és Társa ékszerüzlet, de a gazdasági válság romlást hozott rá. A cég tulajdonosa, Wertheimer Sámuel ma reggel öngyilkosságot követett el és hátrahagyott levelében megírta fivéreinek, hogy a esőd szélén áll.

SZILISZTRIA MEGSZÁLLÁSA.

BUKAREST, jul. 12. (Délután 5 óra 20 percek) Hivatalosan jelentik: Szilisztriát ma minden ellenállás nélkül megszállották a román seregek. 300 bolgár katonát megadta magát. Először az 5. lovas vadász-zászlóalj vonult be. A bolgár katonaság ellenállás nélkül letette a fegyvert. A román hadsereg 10-15 kiométernyire vonult be bolgár területre. A román és mohamedán lakosság lelkesedése leirhatatlan.

Ellenállás nélkül.

SZÓFIA, jul. 12. A bolgár sajtóiroda hivatalos jelentése:

Abban a pillanatban, amikor Oroszország közvetítésével remény volt az ellenséges konfliktus beszüntetésére Bulgária, Szerbia és Görögország között és reméltük, hogy a balkáni béke biztosítva van, a román kormány szófiai követte útján jegyzéket adott, át, a melyben éppen ezen konfliktust rántja elő ürügyül és arról értesíti a bolgár kormányt, hogy parancsot adott a román hadseregnek, hogy vonuljon Bulgáriába.

A bolgár kormány erre való tekintettel a bolgár csapatoknak utasítást adott, hogy ne tanúsítsanak semmi ellenállást a román csapatokkal szemben.

BUKAREST, jul. 12. Kalintov bolgár követ kormányától megbízást kapott, hogy maradjon Bukarestben.

Tengeri fürdő Lusipiccolo Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Fegyverszünet.

BELGRÁD, jul. 12. Beavatott körökben azt mondják, hogy Szerbia semmi áron sem fog beleegyezni a fegyverszünetbe és nem is volna értelme ennek, mert a szerbek az északi harctéren és a görögök a déli harctéren megsemmisítették a bolgár seregeket.

PARIS, jul. 12. Az itteni külügyminisztériumban még e hét végére várják a szerb, görög és montenegrói kormányok hozzájárulását a fegyverszünet megkötéséhez. Ebben az esetben a jövő hét elején forma szerint is vége lesz a háborúnak.

PARIS, jul. 12. Az Echo de Paris jelenti hogy Oroszországnak és Ausztria-Magyarországnak sikerült fegyverszünetet létesíteni a harcoló felek között.

Összehívták a román parlamentet.

BUKAREST, jul. 12. A parlamentet e hónap 16-ára összehívták. A parlament összehívása azért történt meg mert idegen területnek a román hadsereg által való megszállása küszöbön áll.

BUKAREST, jul. 12. Az ellenzéki sajtó egy része háboru esetére nemzeti kormány kinevezését tartja szükségesnek. Ez az eszme Take Joneskutól ered és célja mindenekelőtt az, hogy Bratianu liberális vezér belépjen a kabinetbe.

Egyesült a szerb és görög sereg.

ATHÉN, jul. 12. Radkovicznál, ameddig a szerbek a menekülő bolgárokat üldözték, Isztip bevetele után, tegnap egyesült a szerb és a görög sereg.

A BOLGÁR SEREG KATASZTRÓFÁJA.

ATHÉN, jul. 12. A görög sereg elvágta Ivanov tábornok seregének visszavonulását Demir-Hisszárnál a vasuti hid a görögök kezén van s így a bolgár déli sereg, amely 50.000 embert számlál, nem képes menekülni. Ivanov tábornok számára nincs más választás, mint a kapituláció.

ATHÉN, jul. 12. Ivanov tábornok a 2. és 3. bolgár hadosztályokkal letette a fegyvert és megadta magát a görög seregnek, miután Strumát elfoglalták a görögök és a bolgárok számára nem volt ut a menekülésre.

LÁZADÁS BULGÁRIÁBAN.

BUKAREST, jul. 12. Szófiából rémhírek érkeznek ide. A lakosság csak tegnap tudta meg a bolgár sereg vereségét, mire nagytömegben a királyi palota elé vonult, ahol szidalmazta a királyt és a minisztériumot. Csendőrség és katonaság vonult fel, a mely sortűzet adott. Sok halott és sebesült maradt a téren.

Rálöttek Danevre.

BUKAREST, jul. 12. Mikor a szófiai királyi palota előtt a tömeg tüntetett, arra hajtatott Danev miniszterelnök. Valaki rá lött, de a golyó nem talált.

Általános rémület.

BÉCS, jul. 12. Az itteni bolgár követségen óriási rémület uralkodik. Szófiából jött hírek megerősítik a bolgár sereg katasztrófáját és a lakosság lázadását.

Orosz ügynökök munkája.

BÉCS, jul. 12. A bolgár forradalmat orosz ügynökök szítják, akik bejárják az országot és lázítanak a Kóburg dinasztia ellen. Hír szerint Ferdinánd lemond.

A román határ elzárása.

BÉCS, jul. 12. Utasok beszélnek, hogy a román határt igen szigorúan elzárták. Minden vonalon katonasság áll őrt.

A bemasírozás.

BUKAREST, jul. 12. Jonescu belügyminiszter táviratilag tudotta a prefektusokkal, hogy a román hadsereg bevonult Bulgáriába.

FERDINÁND LEMOND.

BECS, jul. 12. Ide érkező hírek szerint Ferdinánd király lemond a trónörökös javára.

—o—

Hatezer halott és sebesült.

BELGRÁD, jul. 12. Magánjelentések szerint a Szveti-Nikola körül vívott ütközetben, amely a bolgároknak nézve megsemmisítő volt, 6000 bolgár halott és sebesült maradt a hadtérén.

—o—

Ferdinándot meggyilkolták?

BUKAREST, jul. 12. SZÓFIABÓL IDE AZ A RÉMHIR ÉRKEZETT, HOGY FERDINÁND KIRÁLYT A FELLÁZADT TÖMEG MEGGYILKOLTA. A HIRT EDDIG MEG NEM ERŐSÍTETÉK MEG.

Oroszország közbelép.

PETERVÁR, jul. 12. Oroszország felszólította Szerbiát és Bulgáriát hogy azonnal szüntessék be az ellenségeskedést. Bulgária már kijelentette hogy alárendeli magát Oroszország kívánságának.

Kabinetváltozás Bulgáriában.

BÉCS, jul. 12. A Danev-kabinet helyzete tarthatatlanná vált. Maga Ferdinánd király, ki a legutóbbi kabinetválság alkalmával Danev-et maradásra kérte, belátta a kormányváltozás szükségességét. Valószínű leg koalíciós kabinet lesz.

A szerb trónörökös a harcra.

BELGRÁD, jul. 12. Sándor trónörökös Kumanovo és Isztip között ütötte föl főhadiszállását és megengedte, hogy az angol és a francia katonai attasék ott lehessenek.

—o—

A bolgár komitácsik.

BELGRÁD, jul. 12. Sandasky bandájának nem sikerült az albánokat a szerbek ellen fellázítani. Az albánok nem akarnak harcolni a bolgárok oldalán, sőt ellenkezőleg tömegesen jelentkeztek, hogy mint önkéntesek fognak a szerbekkel küzdeni a bolgárok ellen.

Anglia mint békeközvetítő.

LONDON, jul. 12. A balkán komité az alsóházban tegnap ismét ülést tartott és határozati javaslatot fogadott el, amely fölkeri az angol kormányt, hogy a nagyhatalmaknál járjon közbe a béke helyreállítása céljából és vegye át a közvetítés szerepét. A nagy követségi reünio legközelebbi ülésén ez a javaslat szóba fog kerülni.

Törökország magatartása.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 12. Nadzevics bolgár küldött ideérkezett a pályaudvaron a porta képviselője üdvözölte. Hír szerint Bulgária válasza előzékeny és lehetővé fogja tenni annak az ügynek rendezését melyről Nadzevics tárgyalt. Nadzevics tanácskozott Ozman Nizamival, majd a nagyvezérnél tett látogatást.

—o—

A hazafias görögök.

ATHÉN, jul. 12. Szüntelenül érkeznek adományok hazafias célokra. Zacharov, Párisban élő görög ember egy milliót boesátott Venizelos rendelkezésére.

Lido - Venezia**SPLENDID-HOTEL**

(Villa Principessa Giovanna.)

Elsőrangú szálló 100 szobával. — Kitűnő konyha. — Penzió 11—15 líra. ::

—o—

Hotel Pilsen Meublé

110 szobával 3 lírától személyenként. Lift, fürdők.

Motorcsónak Caprani G. tulajd.

Montenegro.

CETTINJE, jul. 12. (Hivatalos montenegrói jelentés) Oroszország képviselője lépéseket tett, hogy a montenegrói hadsereg azonnal szüntesse meg az ellenségeskedést Bulgária ellen és kezdjék meg a tárgyalásokat a béke érdekében. Plamenac külügyminiszter azt felelte, hogy definitív választ csak Szerbiával és Görögországgal való megállapodás után adhat.

A hatalmak.

BUKAREST, jul. 12. Az osztrák-magyar és az olasz nagykövetek tegnap hosszabb tanácskozást folytattak a miniszterelnökkel. A részletek felől nem nyilatkoztak.

Kiszabadultak a török fogoly tisztek.

BELGRÁD, jul. 12. A hadügyminisztérium szabadon bocsájtotta az idehozott hadifogoly török tiszteket. Majdnem valamennyien engedelmet kértek a szerb hadügyminisztériumtól, hogy beléphessenek a szerb hadseregbe. Kérésüket teljesítették és elküldték őket Üszkübbe.

Ninesen gabonakiviteli tilalom.

BUKAREST, jul. 12. A pénzügyminiszter értesítése szerint a gabonakiviteli tilalomról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. Csak lovak, marhák és állati termékek kivitelét tiltották eddig meg.

Hungária szálló**Lido - Venezia.**

Elsőrendű új szálló. Lift, fürdőszobák stb. Magyar és francia konyha. Kitűnő italok. : PENZIÓ 10 LIRÁTÓL FELJEBB. :

Marino szálló Lido-Venezia

(az Excelsior mellett).

Nagy étteremmel. — Modern kényelemmel. — Mérsékelt árak. — A penzióba fürdőkamra használata is bele vehető.

Vianelli A. tulajd.

JOHANN RAPF**„Villa Ella“ Pilseni Sörarsarnok.**

Steinacker Villával szemben Feljárt a Slatina fürdőnél. Szobák penzióval és a nélkül, olcsó árak. Polgári konyha, pilseni sör, jó borok.

Vidákovits

szálló és étterem

ABBAZIAI Reihsstrasse

Elegáns szobák penzióval vagy anélkül. Kitűnő magyar konyha Magyar tulajdonos.

Benedek Zsigmond

fodrász, Abbázia. Villa Miramar (Viktoria penzió mellett.)

Kütn Vri és női terem, hajmosás, hajszáritás, villamos arc massage, onduation, manicure pedicure. Telefon 111.

Írógép, alkalmi vétel,

látható írású, legújabb rendszerű olcsón eladó.

Megtéríthető szerkesztőségünkben.

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 kor.
	1 szelvény 10 kor.
	1 szelvény 15 kor.
	1 szelvény 17 kor.
	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ért, szintúgy fekete szövet, turistalónt, selyemkarnagyt, női kosztüm szöveteket stb. gyári árakon kél, mint megbízható és szolid cég mindenülszemesi posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánérvő élvez, ha szövetszükségletet közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyárlapocou rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Minthát, figyelmes kiszolgálás, meg a legkisebb rendelés is, teljesen kris árban.

UJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdővel).**ABBZIA Reichstrasse**

Göz-, kádfürdők- és meleg tengerivizfürdők.

Szobák 3.— koronától feljebb.

Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLER

A legajánlatosabb fiumei szállók:**„Deák“ szálló**

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.**VENEZIA****HOTEL PENSION VENIER**San Marco Ponte Goldoni. Szobák 2^{1/2} líráó, teljes ellátás napi 8 lírától feljebb. Német kiszolgálás.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Szent István Dupla-malátasört

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőződe“ ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legelvezetesebb ídítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél: igen ajánlandó lábadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noerden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbáziaiban és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csaprol kimérve minden előkelő étteremben.

ABBZIA PENSION QUISISANA
I. rendű ház.
Róvász J. tul.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

Restaurant MIRAMARE
CIRKVENICA.
Dario: DEBŐ IMRE.

Abbaziai furcsaságok.

A MEGVÁLTOZOTT SZOBAÁR.

Egy idősebb kisasszony minden évben nyáron a fürdőhelyre, mindig ugyanazon szobát rendeli meg a már megszokott penzióban. Így tett az idén is. Jó előre irt a penzió tulajdonosnak, nehogy más foglalja el a szobát. A szoba ablakai a tengerpartra nyílnak, most azonban ép elébe egy fürdő-épületet emeltek s most szoba ablakai a napfürdő férfi osztályára nyujtanak kilátást. A lomha férfiak ott nyulnak el s feküsznek a phosszat, a napsugarak által pörköltetve a fűdött testüket.

A penzió tulajdonos sokkal lelkiismeretesebb ember volt, semhogy a kisasszonynak leve a változást meg ne említse, s vagy az eddigi árban egy másik szobát, melynek ablakai a tengerre nyílnak, ne ajánljon fel a kisasszonynak, vagy pedig, ha ez meg akar maradni a szokott szobánál, úgy az elveszett penzió tengeri kilátás kárpótlásaként, az eddigi elég magas ár helyett egy sokkal olcsóbb áron ajánlja fel a szobát.

A kisasszony megérkezik, a penziós fogadja, s az első üdvözlések után kéri a hölgyt, hogy rezerválva van-e a szobája?

— Igen — mondja a penziós — de meg kell jegyezni, mielőtt elfoglalja Nagysád a szobát, hogy az ablakokból többé nem a tenger fogja látni, mert egy fürdőt építettek a házam elé s az ablakokból ép a férfi napfürdő osztályára nyílik a kilátás. Ezenél fogva az ár se a régi s ezt is meg kell mondanom, mielőtt el tetszik foglalni a szobát....

— Oh! — vágott közbe a kisasszony — baj, ha valamivel több is az eddiginél. —
— Adom....

Virgil.

ABBZIA

Napra érkezett fürdővendégei:
(Hötes arrivés hier:)

Jolán, Dunaharaszti	Hammer
Sarolta, Dunaharaszti,	Hammer.
Kálmán, Budapest	Vermes.
Abrahám, Szűrök	Stern.
Lipót, Szűrök	Stern.
Albert, Marosvásárhely	Augusta.
Ernő, Debrecen	Stern.
Sophi, Varsó	Stern.
Hermann Bielitz	Ayram.
Gavro, Zágráb	Veprinae 120.
Rozika, Zágráb	Veprinae 120.
Kornélia, Budapest	Breiner.
Levcska Anna, Bordytschev	Breiner.
Bernát, Budapest	Breiner.
Benőné, Budapest	Splendid.
Fülöpné, Budapest	Splendid.
Erzsi, Budapest	Splendid.
Ferenc, Pinkamindszent	Splendid.
Adrian, Baja	Al Mare.
Samu dr. Baja	Al Mare.
Gyula, Pécs	Al Mare.
Fabian, Baja	Al Mare.
Margit, Budapest	Al Mare.
István, Budapest	Al Mare.
Evi, Budapest	Abbazia.
Lajosné, Budapest	Hammer.
József, Budapest	Hammer.
Ferenc, Budapest	Hausner.
Ádám, Budapest	Hausner.
Józsefné, Püspöcsaba	Hausner.
Józsefné Dunaharaszti	Hammer.

Neumann Jozsefné, Makó	Bellevue.
Farkas Jakab, Beregszász	Palace.
Fritz Karl, Lemberg.	Palace.
Hossenfelder Theodor, Bromberger	Palace.
Trummer Ferenc, Czeplédbereel	Palace.
Spargel Jakabné, Budapest	Bellevue.
Sandula Imre dr., Monor	Bellevue.
Fellner Julius, Wien	Bellevue.
Kardos Izsó dr., Makó	Bellevue.
Bober Lois, Wien	Palace.
Keeskeméthy Gyula, Győr	Palace.
Gerti József, Pakrác	Palace.
Freund Károly, Budapest	Volosea 88.
Somogyi Sománé, Budapest	Bristol.
Oláh Károly, Szeged	Bristol.
Vanocková Helene, Prag	Bristol.
Nickl Richard, Baden	Bristol.
Hirseh Edmund, Wien	Jacie.
Taufenecker Péter, Budapest	Spacapan.
Düring Karl, Lemberg	Piccola.
Hudym Gregor, Sokol	Veesev.
Orosz Endre, Debrecen,	Veesev.
Palágyi József, Temesvár	Veesev.
Gröshl Karl dr. Teschen	Istria.
Neveklouska Karl, Leoben	Grand H.
Ruvald Sándor, Budapest	Grand H.
Hoesslin Ernst, Wien	Grand H.
Kaar Alfred, Wien	Grand H.
Hutt János, Nagyszombat	Plöbst.
Gorski Felix, Varsó	Pepina.
Neuhaus Max dr., Berlin	Wienerheim.
Dinsl Betty, Wien	Wienerheim.
Kohn Jakob, Wien	Wienerheim.
Waas Anna, Frankfurt	Wienerheim.
Urspruch Marie Frankfurt	Wienerheim.
Goldfinger Adolf, Budapest	Wienerheim
Wernerova Gabriella, Brno	Cesky.
Hellebrouth Bertha, Budapest	Keglevics
Hellebrouth Jánosné, Budapest	Keglevics.
Légrády Imre, dr.	Abbazia 173
Kiss Katalin, Budapest	Abbazia 173.
Jekli Erzsébet, Budapest	Abbazia 173
Boros Zelma, Arad	Habsburg.
Vanisch Ferencné, Arad	Habsburg.
Drazevska Kazimira, Varsó	Habsburg.
Kovács Edéné, Budapest	Habsburg.
Weishaus P., Stanislaw	Habsburg.
Sipos Gyula, Budapest	Habsburg.
Radó Arthur, Budapest	Habsburg.
Mery Hans, dr. München	Habsburg.
Hajdu Dezső dr., Budapest	Habsburg.
Rosenblüth Róbert, Budapest	Habsburg.
Schwarz Jenőné, Temesvár	Habsburg.
Kohány Antalné, Győr	Habsburg.
Rauschenberger Adolf, Nagykanizsa	Viktor.
Szilvágy Erzsébet, Légrad	Brncie
Vizaknay Margit, Nagykanizsa	Brncie.
Szabados Danica, Eszék	Veesev.
Solonovics Anna, Eszék	Veesev.
Rudwojevics Dusan, Dubjec	Veesev.
Varga Bertha, Magyaróvár	Veesev.
Szücs András, Göncz	Veesev.
Koschin Rudolf, dr.	Securanstalt.
Takács Alice, Wien.	Mila.
Hilbich Else, Wien	Mila.
Hammer Hermine, Wien,	Mila.
Steinkraus Edgar, Wien	Armonia.
Dorman Janka Miskole,	Regina.
Dr. Papp Bertalanné, Budapest	Regina.
Róna Armin, Budapest	Juliana.
Brochy Ernő, Budapest	Gutenberg.
Rosliakov Anna, Oroszország	Breiner.
Selymes Károly dr., Budapest	Savoy.
Rosenfeld Béla, Munkács	Savoy.
Kroo Hugó, Munkács	Savoy.
Sidersky Aida, Leipzig	Munkács.
Szamossy Oszkár, Arad	Bellevue.
Gungl Ferencné, Budapest	Bellevue.
Szántó Jenő, Budapest	Antoniusshof.
Svikin Péter, Oroszország	Savoy.
Szamek Alfréd, Frankfurt	Savoy.
Dostrasil Betty, Brünn Staatsbeamte	Bellevue.
Wellner Mór, Budapest	Kurh.
Földes Nándor, Budapest	Juliana.
Skvarek Karolin, Budapest	Juliana.
	Maria Theresia.

Keller Edéné, Budapest	Savoy.
Filusztek Ferenc, Malaeka	Hermitage
Waldmann Sándor, Budapest	Juliana
Szabó Albertné, Budapest	Juliana.
Braun Arnold, Wien	Juliana.
Déry Endre, Nagyvárád	Juliana.
Bekes Arthur, Budapest	Jolanda.
Bakos Erzsi, Budapest	Jolanda.
Weintraub Klara, Wien	Jolanda.
Oesterreicher Adolf, Budapest	Nada.
Liebenwein S. Wien	Stefanie.
Kovács Gyula dr. Nagyvárád	Stefanie.
Kerekes Róza, Nagyvárád	Stefanie.
Singer Dezső dr., Sopron	Breiner.
Schostal Richard, Wien	Schlosser.
Marik Ludmila, Prag	Jeanette.
Marik Bohuslav, Prag	Jeanette.
Elpl Aloisia, Prag	Jeanette.
Bitner Marie, Prag	Jeanette.
Engel Ilona, Budapest,	Jeanette.
Bauer Lajos, Budapest	Maria Theresia.

VELENCE.
ORIENTALE NAGY KÁVÉHÁZ
Riva degli Schiavoni, a Lidora induló hajók kikötőjével szemben.
Tágas terrasz — Játékterem, amerikai bar. — Modern berendezés. — Központi fűtés. Kitérő szellőztetés.
Naponta 4-től 6-ig és fél 9-től 12-ig szimfonikus zenekar
Mozgóképeledadás teljes világitás mellett.
Naponta új műsor.
Kőbányai Polgársör,
a Florian, Quadri és Orientale kávéházak, (Szt. Márktér és Riva degli Schiavoni) valamint a Grand Hotel Lido sörcsarnoka közönségének legkedveltebb itala.
Vaerini Testv. és Tsa.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.
50 szoba
— A magyarság találkozó helye. —
Kitérő kavéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.
Esténként az első BÉCSI NŐI ZENEKAR hangversenye.
Naponta új műsor.
TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

ABBZIA
BRISTOL szálló, kávéház s étterem.
140 modern szoba, lift, központi fűtés, melegvíz-vezeték, villany, telefon. Kitérő magyar konyha.
Tulajd. **Rudovits V.**

CIRKVENICA.
Modern Penzió
Legajánlatosabb penzió a fürdő mellett. Gyönyörű tengeri kilátás. Kitérő konyha, Mérsékelt árak.

KÖZGAZDASÁG.

+ **Leszállítják az étkező-kocsik tarifáját.** Bécsből jelentik: Az osztrák államvasutaknál az étkező-kocsikban leszállítják augusztus 1-től kezdve a tarifát. A rendes négy koronás teríték mellett egy három koronás is lesz délben, este pedig két és fél koronába fog kerülni az étkezés. Az újítást egyelőre csak az osztrák államvasutak három fővonalán léptetik életbe, de ha beválik, a többi vonalakon is az új tarifák lesznek érvényesek.

+ **Nem lesz román moratórium.** A román mozgósítási hírek szárnyalása óta a magyar és az osztrák kereskedelmi körökben, a melyek igen sűrűn érintkeznek Romániával, az az aggodalom kapott lábra, hogy a román kormány moratóriumot rendel el, a mi újabb súlyos csapás lett volna piacunkra és kereskedelmünkre. Bukaresti jelentés szerint azonban ez nem fog bekövetkezni, mert a román kereskedelemügyi miniszter tegnap este hivatalosan közétette, hogy a román piac helyzete nem ad semmi aggodalomra okot és így moratórium elrendelésére nincs szükség. Legfeljebb azt a koncessziót teszik, hogy a fegyver alá szőlített tartalékosok tartóztatásának törlesztésére speciális könnyítéseket engedélyeznek.

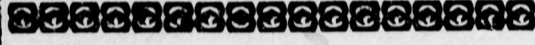
+ **Hálókosik a harmadik osztályon.** Az utazási idény megkezdése alkalmából nagyfontosságú mozgalmat indítottak meg a németországi kereskedő-testületek, amelyek legutóbb elhatározták, hogy a Handelstag útján nem fogják keresni a porosz kir. államvasutak igazgatóságát az iránt, hogy harmadik osztályú hálókosikat is helyezzenek forgalomba, egyelőre legalább a fővonalakon. Az érdekeltek körök hivatkoznak arra, hogy az utazó kereskedők tulnyomó része rendszerint harmadik osztályon utazik és idegemésztő foglalkozásánál fogva egyenesen rá van utalva a nyugalmas éjjeli pihenésre, másrészt pedig kétségtelen tény, hogy a harmadik osztályú utazó közönség az utasok nagy többségét adja és így, jogot táplálhat arra, hogy kívánságát figyelembe vegyék. A kereskedők hivatkoznak arra, hogy a külföldi államok már sikerrel honosították meg ezt a bölcs intézményt és hogy Finnország és Oroszország ily irányú kezdeményezését nyom követtek Svédország és Norvégia és az első átmeneti hónapok leteltével mindenütt igen kedvező forgalmi és pénzügyi eredményeket értek el. Ezekben az országokban a harmadosztályú hálókosik hármásával vannak egymás fölött és használati díjuk átlagban harmadfél-három koronára rug. Míg a másodosztályú hálóhelyek ára mintegy öt és fél korona. A mozgalom egész Németországban kedvező visszhangra talál a kereskedelmi és ipari, valamint a polgári körökben.

Valóban kívánatos volna, ha ezzel az okos ideával nálunk is komolyan foglalkoznának, mert — hogy egyebet ne említsünk — milyen más volna az utazás Fiumétől Budapestig, ha nem kellene este 6 órától reggel hétig egy fapadon ülve átvirrasztani az éjszakát.

— **Az Adria hajóstársaság** hajóinak mozdulatairól ezt az értesítést vettük:

Adria Triesztben rakodik Marseille részére B vonalon. Andrassy Julius 10-én indult Cataniából hazafelé A vonalon. Arad Julius 1 óta rakodik Cardiffban Malta részére. Árpád Jul. 10-én indult Cataniából Fiuméba B vonalon. Balaton Jul. 10 óta rakodik Tuniszban Fiume részére via Ancona. Báró Fejérváry Jul. 5-én indult Fiuméből Odesszába, Rotterdam részére fog rakni. Báthory Jul. 8-án haladt el Gibraltár mellett Malta, Velence, Trieszt és Fiuméba menet. B. Kemény Jul. 11-én érkezett Havre elé Dieppe és Rouenba menet. Buda II. Jul. 11 óta rakodik Palermoban Rouen és Glasgow részére. Carola Syracusa és Malta között közlekedik. Deák Jul. 9 óta kirakodik

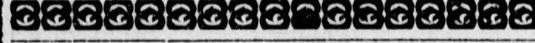
Velencében. Duna Jul. 5 óta rakodik Genuában Torrevieja és Brazília részére. Jókai Jul. 9-én indult Antwerpenből Swanseába; Velence részére fog rakni. Kálmán Király Jul. 10 óta rakodik Fiumében Bengasi, Tripolisz, Sfax, Lisszabon, Leixoes és Rouen részére. Kassa Genuában rakodik Marseille és Spanyolország részére. Kolozsvár Jul. 10-én indult Genuából hazafelé A vonalon. Lederer Sándor Cataniában rakodik Marseille és Spanyolország részére A vonalon. Matlekovits Jul. 8-án indult Fiuméből észak afrikai vonalon. Mátyás Király Nápolyban rakodik Marseille részére B. vonalon. Nagy Lajos Jul. 9-én indult Bordeauxból Swanseába; Velence részére fog rakni. Rákoczi rakodik Fiumében Marseille és Spanyolország részére A vonalon. Stefánia Jul. 11 óta rakodik Fiumében Girgenti és Bordeaux részére. Szápáry Genuában rakodik hazafelé B vonalon. Széchényi Jul. 8-án haladt el Gibraltár mellett Londonba menet. Szeged Jul. 9-én indult Leixoesból Rotterdamba. Széll Kálmán Jul. 6 óta kirakodik Triesztben. Szent István Jun. 30-án indult Rio de Janeiróból Oran, Malta, Fiume és Triesztbe. Szent László Jun. 6 óta javítás alatt Fiumében. Tibor Jun. 26-án indult Torreviejából Braziliába. Tisza Oranban rakodik hazafelé északafrikai vonalon. Zichy Triesztben rakodik északafrikai vonalon. Zrinyi Marseillében rakodik hazafelé A vonalon.

Több különálló

két és három szobás

lakás a szükséges mellékhelyiségekkel kiadó. Ertekezni lehet a Fiumei Építő Részv. Társ. irodájában Via Clotilde 4 I. vagy az Építő Részv. Társ. telepén Via Valscurignén.-

Járványok

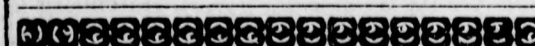
idején életfontossága, hogy környezetünket védjük

**Fertőtlenítő eszközök,
Fertőtlenítő folyadékok
Fertőtlenítő Készülékek**

11.— koronától 65.— koronáig. Isőrangu kivitelben, feltétlenül biztos hatással.

**Fischer Péter és Társa R. T.-nal
Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 6.**

Most megjelent, képes árjegyzékünket kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

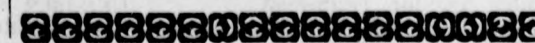

Ekszer - arany - és chinaezüst - áruk

Steiner Ferencz

**Fiume, CORSO 35.
Telefon szám 206.**

dús választéban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Az előrehaladt idény miatt!

Bátorkodunk ezennel a következő cikket mélyen leszállított árak mellett ajánlani:

Levantine, szegélylyel garantált szinek
à Kor. —.48

Fehér ruhavászon bosnyák módra
à Kor. —.26

Csikos creppon legújabb divat
à Kor. —.38

Percail, elegáns minták
à Kor. —.50

Panama, minden modern színben
à Kor. —.90

Szinezett zefir, legújabb minták
à Kor. —.85

Voil de Laine, tiszta gyapju modern minták
à Kor. 1.--

Eponge (szivacsos) minden színben sima és mintázott.

Tisztelettel

**WEISS M.
FIUME, CORSO 11.**

Trieszt Corso 9. Bécs IX.

Szabott árak.

Divat- és kézműárucikkek, férfiruhaszövetek, selyemárúk, szőnyegek, butorszevetek, fehérenmüek, gyapotárúk, női gyermekkonfekciók, csipkék, himzések, szalagok és az összes felszerelési cikkek eladók

Tripovich D. és Tsa. hajózási vállalat Naponkénti nyári gyorsvonal

Triesztből Velencébe és Vissza

a Venezia és Wurmbrandt gyorsgőzösökkel Az ut tartama csak **3 óra.**

Indulás Triesztből naponta 8 órakor e. Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. vasárnap 8 órakor d. u.

Kiadó lakás

Via Rastocinen levő teljesen restaurált Szentgyörgyi-villában egy 3 szobás első emeleti lakás azonnalra kiadó. Remek tengeri kilátás, teljesen szabad levegő. Érdeklődni lehet a Fiumei Építő Részvénytársaság irodájában Via Clotilde 4.

Telefonkezelő

Kerestek azonnali belépésre. A magyar, német, olasz és horvát nyelvben, valamint az irodai munkálatokban való jártasság megkívánatik. Ajánlatok „Polgársör” Fiume címre kéretnek.

Kis korcsma eladó!

Cim Calle del Barbacane 12.

Állandó alkalmazást

fixjövédelmet, talai nyugdíjjogosultsággal, ha tőzsdén jegyzett sorsjegyeknek részletre való eladását a Magyar Bankgyesület R. T. Budapest, VI. Teréz-Körut 27 részére elvállalja. Szakértelem nem kell. Mellékfelgalkozásként is tiszte. Elérhető havijövedelem 5-600 korona.

GYÜMÖLCS SZÁLLÍTÓ KOSARAT

minden kivételben és mennyiségben legelőnyösebben szállít az

Országos Központi Hitelszövetkezet

kötelekebe tartozó ipari és háziipari szövetkezetek Beszerző és Értékesítő Központja Budapest, VIII. József-körút 36.

Széküldési telepek: Kecskemét, Szépfalu, Zenta.

Internátus Diákotthon PÉCS

MALOM-UTCA 11.

Az Alföldi Gazdasági Egyesület nevelőintézetében felvétetnek pécsi iskolákat látogató tanulók. A növendékek kintinó ellátásban részesülnek, tanulmányait ellenőrzik és gyakorlati tanulmányokban részesülnek. Évi ellátási díj 700 korona. Vidéki szülők helyesen cselekszenek ha gyermekeknek ezen kiváló intézetben helyet biztosítanak.

Prospectust ad:

Dombóváry Róbert

Intézeti gondnok

Pécs, Malom-utca 11. Telefon 486.

Nyomatott a „POLINNIA” Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

Legalkalmasabb bevásárlási forrás

mindennemű vászon, kézmű, függöny női és férfi konfekció árukban. (Heti vagy havi részletfizetésre)

Alessandro Roth

Fiume Via E. De Amicis 9 I. em.

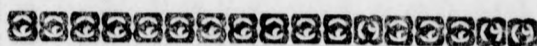
Telefon 15-65

Poloskák

moly és sváboknak még petéit is nyomban kiirtja a „Löcherer Cimexin”. Nem piszkít minden tisztítható vele.

Kapható Dr. Mizzan Adorján gyógyszerterében Fiume.

Fiumei magy. Uri és Női Fodrászterem

Adria palota. Telef. 11-60.

Ujjonnan és higiénikusan berendezett külön kabinokban olcsón végeztek fejmosás, hajfestés, onduláció, divatos fésülés és manicure. Nagy raktár divatos betétekből, vágott hajból és pipere cikkekben.

A higiénikus uri teremben gyors és pontos kiszolgálás

Legjobb szépitőszert! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve. Csodás, gyors és biztos hatású.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére, tökéletesítésére és fönntartására legkíméletesebb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerteremben, drogériában és illatszerekkereskedésben kapható Földes-féle

MARGIT -CRÉME -SZAPPAN

Ezen világhírű arkenőcs eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, miteszert és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himlőhelyeket is üdév varázsolja. Ára: kis tégely 1 kor. nagy 2 kor. Margit hölgypor (3-féle színben) 1.20 kor. Margit szappan 70 fill., Margit fogpép (Zahnpaste) 1 kor. Margit arcvíz 1 korona. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

feltrattal és címerrel van ellátva. Utánzatoktól óvakodjunk!

Fiume: Babich Hinko, Cattai utóda, Ernesto Benico drog., Prodan Janos, M. Capudi drog., Jechel Francesco drog., Dr. Mizzan A. gyógyszerterében, Pavaich Fratelli drog., Papp R. drog. és Skodnik H. gyógyszerterében.

Grand Magazin alla Convenienza

NEMES HENRIK fióküzlete

Fiume, Piazza Scarpa 4

Férfi-, női-, gyermek fehérneműek, aljak bluzok, harisnyák, kézimunkák, kellékek, stb. stb. szolid, szabott árakon.

Katonai és egyenruházati cikkek gyári raktára. Legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás.

NESTLÉ FÉLE

régbevált GYERMEKLISZT PRÓBADOBOTZ INGYEN KÜLD. HENRI NESTLÉ, WIEN, LINDBERTSTRASSE 48

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

sagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerteremben és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform-szappan

finom, gyenge-pipereszappan, 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknek is; szépíti, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona.

Fodromenta-Lysoform

erősen antiseptikus hatású szájviz. Szájbúzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégébántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvegje 1 kor. 60 fill.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerteremben, drogériában. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Ahol lysoform nem volna kapható, oda közvetlenül is küldünk 6 kor. előzetes beküldése esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

Hattyu gőzmosóda

Fiume, Via Acquadotto 2 sz. (Kucich ház) és a Via Goldoniban (a Dubravčić házbán). Vállalatát a mai kor igényeinek megfelelően, vegytisztító üzemmellel kibővítette, melyre a közönség szives figyelmét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

A kinek eladó **használt butora van** vagy **olcsón akar butort venni** (részletfizetésre is) forduljon bizalommal

HERSKOVITS S. butorkerekedőhöz

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

ETERNIT - MŰVEK**HATSCHKE LAJOS**

BUDAPEST -- NYERGESUJFALU

Központi iroda: BUDAPEST VI. KER.
ANDRÁSSY-ut 33 SZ.
Telefon: 171-72. 12-92.**ETERNIT - PALA**

a jelenkor legjobb

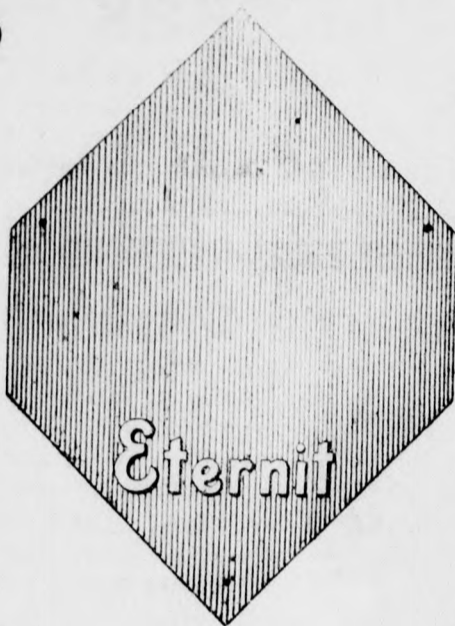
Vigyázat!**Eternit-pala**

csak akkor valódi, ha a fenti rajzszerint minden egyes lap a förtőnyesen védett szőjegygyel ETERNIT-tel van ellátva; sziveskedjék tehát mindenkor kifejezetten csak valódi

**HATSCHKE - féle
ETERNIT-PALÁT**

kérni és silány anyagot visszautasítani!!

Főelárúsítók: Braun Bernát és Társa cég. Fiume Via Stefano Türri 5. (saját haz)

tetőfedő anyaga!

Nagyon fontos!**Eternit-művek**szállítóképessége a Nyerges-
ujfaluban förtént gyárnagyob
bitás következtében 80%-al
emeikedett az elmúlt évhöz
képest, anyagszállítások te-
hát a leggyorsabbau förtén-
heinek. Ujabb rendszerű**Rhombus és hal-
pikkelyeslapok-**ra különösen felhív-
juk szives figyelmét!**Cantridai fürdő és vendéglő**

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiumétől a fürdőig. Vasár-és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehérenművel 40 fillér.

Olcsó bérletjegyek.

MERCEDES

Az autók királya!

-≡ Bárdi r. t. ≡-

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.****MOST NYILT MEG!****BAJIN Z.-Fiume Piazza Andrassy.**

Nődivat — kézmű — és rövidárkereskedése.

**LIDO-VENEZIA
CASA VENIER**a „Hungária“ szálló mögött.
Szép tiszta butorozott szobák jutá-
nyos áron 1 pernyire a najó-
állomástól és a nagy fürdőintézet-
től.
Villanyos világítás.**Bonin Penzió.
Velece. Corte Barozzi**

A Szt. Mark tértől 1 pernyire.

Penzió 6.—7 lirától feljebb
Szobák 2.50-3 " "Aki szobaleányt, szakácsnőt,
inast, pincért, vagy bármely al-
kalmazottat keres, forduljon bi-
zalommalLogarić J. közvetítő irodájához
Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87,
Üres lakások és butozott szo-
bák szintén közvetíttetnek.**J. R. MÜHLHANS.**ABBZIA, Parkhotel Lederer.
Közvetítit szállodai, kávéházi
és éttermi személyzetet. Telkek,
házak, pensiók, szobák, stb. ela-
dásának, bérletének, stb. közve-
títése. Szolid, 16 év óta helyben
fennállóállalat. Minden megbí-
zást azonnal elintéz. Sürgőnycim;
Mühlhans, Abbazia. Telef 174.**Villa Sans Souci**

Abbazia.

Előkelő családi otthon. - Teljesen
ujjonan berendezve. Uj tulajdonos
Finom bécsi konyha.